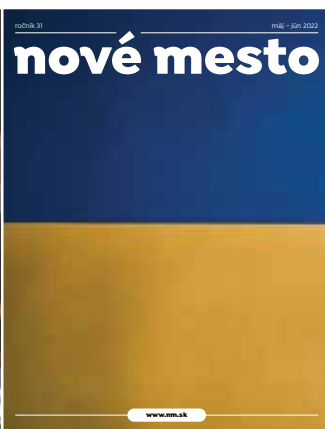

nové mesto

**Gen Verde na Slovensku:
V mladých sme tu našli
výnimočnú hĺbku**

Ako si objednať časopis?

Časopis *Nové mesto* vychádza na Slovensku už vyše 30 rokov. Ročne vydávame 6 čísel, ktoré v roku 2023 získate za príspevok 28 eur.

Objednávku môžete zrealizovať prostredníctvom webu *nm.sk*, e-mailom na *casopis@nm.sk* alebo telefonicky na +421 911 445 626.

.....

nm.sk/chcem-casopis/

Ján Heriban

Niečo sa končí, niečo sa začína

Je to len niekoľko týždňov, čo sme sa v Košiciach definitívne rozlúčili so zosnulým kardinálom Jozefom Tomkom. Odišla osobnosť, ktorá požívala prirodzený rešpekt nielen v Cirkvi, ale aj mimo nej. Dokázala to, o čom sa dnes veľa hovorí, no už menej to vidieť v praxi – spájala ľudí rôznych náboženských vyznaní či názorov. Dokladuje to aj postoj troch najvyšších ústavných činiteľov a ďalších predstaviteľov spoločenského, politického či náboženského života, ktorí sa na poslednej rozlúčke zúčastnili osobne. Významnú pietnu udalosť sme si nenechali ujsť ani my. Môžete sa k nej vrátiť hneď po obrátení tejto stránky. Alebo si na kardinála Tomka zaspomínajte na ďalších stranách – vážne i úsmevne spolu s kňazom Kamilom Jankechom.

V nebi si kardinál Tomko určite bude mať čo povedať aj s vietnamským kardinálom Van Thuanom, o ktorom ste už v *Novom meste* mohli čítať. A ak ste si stihli prečítať aj román o jeho živote z nášho vydavateľstva, určite mi dáte za pravdu, že sa títo dvaja muži viery skutočne budú mať o čom rozprávať. A hoci kardinál Tomko odišiel len nedávno, od smrti kardinála Van Thuana uplynie čoskoro, 16. septembra, už 20 rokov. Je teda namieste zaspomínať si aj na neho. Podujal sa

na to plzenský emeritný biskup František Radkovský. Pozemské životy oboch kardinálov sa skončili, no veríme, že sa im začal večný život v nebi.

Školáci prežívajú v týchto dňoch možno ťažké a možno radostné obdobie. Záleží na tom, či sa na návrat do školy tešili alebo nie. Musia sa opäť sústrediť na školský režim a to, čo zažili v uplynulých dvoch mesiacoch, uchovať ako milú spomienku na minulosť. Jednou z nich môže byť aj čas strávený s umeleckou skupinou Gen Verde v Prešove. Myslím si, že pri čítaní reportáže z tohto podujatia omladne nejedna skôr narodená duša. Veď posúďte sami a načerpajte trochu „mładickej“ energie. Letné prázdniny sa skončili, začal sa nový školský rok.

Neviem, či sa vo vašich životoch momentálne niečo významné končí alebo začína, no nech je to akokoľvek, berme každý jeden deň ako snahu začať niečo nové s Bohom a skončiť s niečím, čo nám pretláča jeho nepriateľ. Takýto prístup sa nám zíde nielen pri opätovnom nábehu na školský či plne pracovný režim. Je to celoživotné úsilie.

Nech raz tých kardinálov tam hore budeme mať česť „skontrolovať“.

Vypočujte si **Dialógy nm / Výber nm.**

Každý týždeň nový podcast na nm.sk/podcast.

nové mesto

www.nm.sk

Vydavateľ Vydavateľstvo Nové mesto, s.r.o., Cablkova 10, 821 04 Bratislava, IČO 31 377 424

Šéfredaktor Ján Heriban **Vedúca vydania časopisu** Mária Valigová

Redakčná rada Mária Kostyálová, Michal Lukáč, Veronika Rendeková, Cyril Dunaj **Technická redaktorka** Ľubica Hrmová

Jazyková redaktorka Mária Majerníková, Katarína Bodóvá

Preklady a redakčná spolupráca Štefan Kmeť, Jozefína Brezovská, Katarína Jančíšinová

Grafická úprava a sadzba Zuzana a Jozef Turlíkovci

Foto na obálke Gen Verde v Prešove / J. Gereg

september – október 2022. Dvojmesačník, 31. ročník

Objednávky na časopis posielajte na adresu

Nové mesto Redakcia, Tajovského 737/1, 040 01 Košice

E-mail casopis@nm.sk **Telefón** +421 911 445 626

Číslo účtu SK 35 1100 0000 0029 4906 1968

Od 1/2019 je možné podporu realizovať cez darovaciu bránu www.nm.sk/podporte-nas/.

Reg. číslo EV 4634/12, ISSN 1339-0708. S cirkevným schválením Arcibiskupského úradu v Trnave dňa 4. apríla 2001, č. 1143/2001

Dátum vydania 22. august 2022

Tlač VMV Prešov

Pápež František príde do Assisi za mladými podnikateľmi. Podpíše pakt o novej ekonomike

Foto: Facebook / Economy of Francesco

V poradí už tretí ročník medzinárodného podujatia pre mladých podnikateľov, ekonómov a lídrov sa blíži. Františkova ekonomika (Economy of Francesco – EoF) predstavuje mladých ľudí, ktorí budú v talianskom Assisi rozprávať príbehy a šíriť myšlienku tohto projektu. Okrem toho ich však čaká aj stretnutie so Svätým Otcom.

EoF sa koná od 22. do 24. septembra. Posledný deň sa viac ako tisíc mladých ľudí z celého sveta stretne s pápežom Františkom naživo a podpíše pakt za novú ekonomiku, ktorý má spustiť zmenu avizovanú priamo ním.

EoF môžeme chápať ako hnutie mladých ľudí, ale aj ako platformu jednotlivcov či skupín, organizácií, podnikov a firiem, ktoré túžia po zmene. Tie zmeny vnímajú z niekoľkých uhlov – a tak sa napríklad chcú postarať o životné prostredie, poukazujú na globálne zmeny, upozorňujú na mnohé problémy, ktoré

prostredníctvom ekonomiky ovplyvňujú celú planétu, vnímajú obrovské rozdiely medzi najbohatšími a tými, ktorí sú na okraji spoločnosti. Mladých ľudí vyzval samotný pápež, aby sa položili základy pre novú ekonomiku, ktorá bude spravodlivejšia a bratskejšia.

A akú skupinu ľudí predstavujú mladí z EoF? Ich priemerný vek je 28 rokov a 30 percent z nich pochádza z podnikateľského prostredia a ďalších 30 percent zas z výskumu. No a v neposlednom rade 40 percent tvoria tvorcovia zmien, sú to študenti, sociálne hnutia, mimovládne organizácie. Geograficky vykryva EoF celý svet, ale väčšina mladých nadšencov pochádza z Európy (35 %), zo Strednej a Južnej Ameriky (30 %), z Afriky (20 %), ale aj Ázie a Severnej Ameriky (8 % a 6 % účastníkov). Všetko sa to začalo pozvaním pápeža, ktoré poslal 1. mája 2019 ekonómom, tvorcom zmien a podnikateľom do 35 rokov z celého sveta. Za posledné dva roky sa napriek pandémie na všetkých

piatich kontinentoch zapojili tisíce mladých ľudí zo 120 krajín, najmä z Talianska, Brazílie, USA, Argentíny, zo Španielska, z Portugalska, Francúzska, Mexika, Nemecka a zo Spojeného kráľovstva.

Pápež František bol počas uplynulých rokov neustále informovaný o aktivitách, ktoré podnikajú títo mladí ľudia. Kým posledné dva roky sa im počas podujatia EoF prihovoril prostredníctvom videoposlstva, tohto roku sa chce s účastníkmi stretnúť osobne v Assisi. „Toto je správa, ktorá nás naplňa radosťou, a sme Svätému Otcovi nesmierne vďační,“ hovorí organizačný výbor EoF. „Modlíme sa za zdravie Svätého Otca a pokračujeme v napredovaní s ešte väčším nadšením a silou v organizačných aktivitách prvého globálneho osobného stretnutia v Assisi. Snažíme sa privítať mladých ľudí z viac ako 100 krajín sveta,“ hovoria na záver organizátori podujatia.

redakcia nm.sk

Odišiel náš kardinál

Posledná rozlúčka s kardinálom Jozefom Tomkom v košickej Katedrále svätej Alžbety sa skončila. Dvere kaplnky, kam čestná stráž v závere omše preniesla jeho truhlu, sa pred verejnosťou zavreli a jeho pozostatky boli uložené do krypty pod hlavným oltárom chrámu. Presne tak, ako si to zosnulý kardinál želal.

Vychádzam z katedrály a až teraz sa pripájam k zvyšku približne päťapoltisícového davu. K veriaci, ktorí sa pre kapacitné obmedzenia nedostali dovnútra. Celý priebeh rozlúčky sledovali v poľudňajšej pálave cez veľkoplošnú obrazovku. Mnohí na pohreb milovaného kardinála, rodáka z Udavského, pricestovali zďaleka. Iní sem počas niekoľkých dní prichádzali iba na otočku, len aby sa s ním mohli rozlúčiť a vzdať mu poslednú úctu.

„Prišli sme sa mu dnes poďakovať a rovnako sme sa prišli poďakovať aj Bohu za to, že nám daroval takéhoto služobníka,“ delí sa o svoje dojmy veriaca z Hrabovca nad Laborcom.

Spoločne sledujeme vychádzajúci sprievod zložený zo stoviek kňazov, tridsiatich piatich biskupov a troch kardinálov z Česka, Poľska a Maďarska. Hneď za nimi kráča prezidentka, premiér s predsedom parlamentu a ďalšími významnými predstaviteľmi politického a verejného života. Nechýbajú ani najbližší spolupracovníci zosnulého kardinála Tomka – rehoľné sestry z Kongregácie Milosrdných sestier sv. Vincenta de Paul, ktoré sa o neho starali aj v jeho posledných dňoch, a tiež blízki priatelia a rodina.

Z chrámu ešte zaznievajú tóny záverečnej piesne a o niekoľko minút neskôr sa nad hlavami smútiaceho zhromaždenia rozozvučí silné hrmenie. Netrvá dlho a začína pršať. Vyzerá to, akoby na chvíľu od smútku

Foto: V. Rendeková

ku zaplakalo samotné nebo. Na okamih sa mi v hlave vynorí spomienka na pohreb svätého Jána Pavla II. Jeho odchod vtedy pre zmenu sprevádzal silný vietor, ktorý dal zabrať nejednej biskupskej mitre.

Dnes sú si poľský pápež a slovenský kardinál ešte bližší. Týchto dvoch veľkých mužov Cirkvi spájalo hlboké priateľstvo už tu na zemi a podľa pražského emeritného arcibiskupa a hlavného celebranta, kardinála Dominika Duku ich spájala aj rovnaká historická skúsenosť. „To, čo mali spoločné, bolo poznanie dvoch diktatúr, ktoré sa snažili zvrátiť Boží poriadok, zbaviť človeka, národy a štáty ich slobody a utvoriť z nich poslušnú masu, novodobých otrokov ideológie,“ zaznelo v jeho príhovore, v ktorom nezabudol vyzdvihnúť ani dôležité poslanie kardinála Tomka.

Zachytila som tiež jeho slová, ktoré slovenského kardinála prirovnali k „červenému pápežovi“. V tej chvíli som stála v prednej časti chrámu a dívala sa na jednoduchú drevenú truhlu a rovnako jednoduchú biskupskú mitru i kalich vystavený pod kardinálovým portrétom. Kontrast medzi tým, aký dôležitý post v Cirkvi

Jozef Tomko zastával, a tým, ako ho zastával, bol neprehliadnuteľný.

Možno aj preto o ňom obyčajní ľudia na tomto zhromaždení hovoria ako o „našom kardinálovi“. Skromnosť a lásku k vlastným koreňom si zachoval až do posledného okamihu. „Viera v jeho chápaní vychádzala predovšetkým z dôvery a lásky. Bolo v nej miesto aj pre ateistov či stúpcov iných náboženstiev,“ povedala o ňom prezidentka Zuzana Čaputová.

Priestor pred katedrálou je po dvadsiatich minútach bohatého dažďa takmer prázdny. Vzduch je svieži a konečne sa dá slobodne dýchať. Spod mračien začína opäť vykukovať slnko. Kráčam Hlavnou ulicou, občas sa predo mnou mihne nejaká postava v čiernom. V duchu si pospevujem melódiu známej piesne Blíž k tebe, Bože môj, ktorá zaznela aj v posledných okamihoch rozlúčky s otcom Jozefom Tomkom. Ten obraz jednoduchej rakvy v kaplnke zaplavenej svetlom a davu stojaceho v prítmi, spievajúceho z plného hrdla, si so sebou nesiem ako poslednú spomienku na nášho kardinála.

Veronika Rendeková

medzinárodná konferencia

Synodálna obnova života a misie Cirkvi: myslenie, spiritualita, rozlišovanie

21. októbra 2022 / 9.00 – 12.30

Aula Benedikta XVI., Rímskokatolícka cyrilometodská bohoslovecká
fakulta UK, Kapitulská 26, Bratislava

Lectio magistralis: Mons. Piero Coda

generálny sekretár Medzinárodnej teologickej komisie
Univerzitný inštitút Sophia Loppiano, Taliansko

Aplikácia synodálnej obnovy

- **Myslenie** – Peter Volek (Katolícka univerzita Ružomberok)
- **Spiritualita** – Katarzyna Wasiutyńska (Univerzita Adama Mickiewicza Poznań, Poľsko)
- **Komunikácia** – Pál Tóth (Univerzitný inštitút Sophia Loppiano, Taliansko)
- **Pastorácia** – Ľudovít Pokojný (Záhorská Bystrica)
- **Synodalita a jej perspektívy** – Juraj Vittek (Univerzita Komenského Bratislava)

Moderuje: Cyril Dunaj (Vydavateľstvo Nové mesto)

Popoludňajší program 13.30 – 15.30

- Dve paralelné sekcie prednášok slovenských teológov.
Registrácia do 30. septembra 2022 naskenovaním QR kódu a vyplnením
formuláru

Preklad: slovenčina, taliančina

RÍMSKOKATOLÍCKA CYRILOMETODSKÁ
BOHOSLOVECKÁ FAKULTA
Univerzita Komenského
v Bratislave

Slovenská spoločnosť
pre katolícku teológiu

vydavateľstvo

Diskusia portálu nm.sk

Musí byť škola len strašiak?

hostia

Lucie Kotková
detská psychologička

Viktor Križo
psychológ a špeciálny
pedagóg

Alena Davidová
riaditeľka školy

moderátor

Ján Heriban
šéfredaktor portálu nm.sk

Pozrite si záznam diskusie, naskenujte QR kód

portál dialógu

www.nm.sk